

Výročná správa
Maďarského umeleckého súboru
Mladé srdcia – Ifjú Szivek
2007

číslo: MK 548/2008-102/1456

·ifjú·
·szívek·
MagyarTánc·
együttes ANNO
1955 Mladé Srd·
cia POZSONY
·MUS·

1 Identifikácia organizácie

Názov: *Maďarský umelecký súbor Mladé srdcia – Ifjú Szivek*

Sídlo: *811 02 Bratislava, Mostová 8*

Rezort: *Ministerstvo kultúry SR*

Riaditeľ: *Mgr. Alexander Papp (od 8.1.2007 do 31.9.2007)*

Typ hospodárenia: *príspevková organizácia*

Miesto konania verejného odpočtu: Bratislava, Mostová 8, 1. poschodie kancelária riaditeľa

Čas konania verejného odpočtu: 12.5.2008 o 14.00 hodine

Členovia vedenia:

Alexander Papp – riaditeľ, (*do 31.9.2007*)

Margita Karabová – zástupca riaditeľa

Dušan Hégli – umelecký vedúci, (*od 31.3. do 1.10.2007 rozviazaný pracovný pomer*)

Jozef Farkas – manažér, (*od 31.3. do 9.10.2007 rozviazaný pracovný pomer*)

Výročná správa je na internetovej stránke MK SR: www.culture.gov.sk/odpocety/odpocety07/odpocety.html

Výročná správa je na internetovej stránke organizácie: www.ifjuszivek.sk

Hlavné činnosti organizácie:

Súbor vykonáva úlohy v súlade s kapitolou „Predmet činnosti“, uvedené v zriaďovacej listine. MUS Mladé Srdcia ako profesionálny tanečný súbor súčasne pôsobí v umeleckej, vzdelávacej, organizačnej a dokumentačnej oblasti tradičnej kultúry.

- Umelecká činnosť: tanečné umenie zakladajúce sa na tradičnej tanečnej kultúre
- Pedagogická činnosť:
  - vysokoškolská vzdelávacia činnosť: podporujúca vzdelanie profesionálnych tanečníkov a vplyv na úroveň amatérskeho hnutia
  - stredoškolská vzdelávacia činnosť – podporujúca stredoškolákov v oblasti tradičnej kultúry a zabezpečenie dorastu
- Dokumentačná a metodická činnosť: dokumentácia a katalogizácia archívnych dokumentov, príprava odbornej literatúry
- Organizačná činnosť: usporiadanie niekoľkých celoslovenských podujatí v oblasti menšinovej kultúry

	OBSAH	strana
1.	Identifikácia organizácie	2
2.	Poslanie a strednodobý výhľad organizácie	4
3.	Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie	7
3.1.	Hodnotenie prípravy a realizácia vystúpení	7
3.2.	Správa budovy	9
4.	Činnosti/produkty organizácie a ich náklady	9
5.	Rozpočet organizácie v časti B	–
6.	Ciele a prehľad ich plnenia	10
7.	Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v roku 2007	10
8.	Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie	11

2 Poslanie a strednodobí výhľad organizácie

Poslanie organizácie:

Tradícia ako kategória kultúrnych hodnôt koncentrovaných v ľudskom vedomí, ktoré sa preberajú z generácie na generáciu, z toho vyplýva, že sa zreteľne prejavuje v ľudovej kultúre. Súčasne predstavuje základný predpoklad kultúrneho vývoja a jeho kontinuity. Tradičné ľudové umenie je teda jedným z najdôležitejších prejavov kultúrnej identity každého národa.

Dôležitosť zachovania a šírenia ľudového umenia zdôraznila Generálna konferencia UNESCO na svojom 24. a 25. plenárnom zasadnutí v novembri 1989. Výsledkom je rezolúcia, v ktorej sa UNESCO formou odporúčania obracia na všetky členské štáty a ich vlády s výzvou k ich záchrane a šíreniu tradičnej a ľudovej kultúry. V roku 2000 prijala Národná rada SR Deklaráciu o ochrane kultúrneho dedičstva a v tom istom roku Vláda SR schválila prístupenie k Odporúčaniu UNESCO prijatím opatrení na jeho realizáciu.

Maďarský umelecký súbor Mladé srdcia – Ifjú Szivek je štátna profesionálna umelecká inštitúcia s celoslovenskou pôsobnosťou v oblasti umeleckého spracovania a interpretácie folklóru na Slovensku. Poslaním MUS-u je uchovávanie a šírenie ľudovej kultúry, prehľbovanie vedomostí o ľudovej kultúre vo verejnosti, hlavne v kruhu mladej generácie, na formovanie vkusu majú veľký vplyv predovšetkým médiá. MUS ponúka širokej verejnosti spoznanie kultúrneho dedičstva, aby sa tradičná ľudová kultúra maďarskej národnosti žijúcej na Slovensku, Slovákov, Rómov, Maďarov žijúcich v Karpatskej kotline a iných národov a národností Európy uchovala.

Rozloha Slovenskej republiky síce nie je veľká, ale Slovensko je o to bohatšie na regióny, z ktorých sa každý vyznačuje svojou jedinečnosťou na poli ľudového umenia. Tieto regióny sú zdrojom inšpirácie pri zostavení jednotlivých programov MUS.

V rámci svojho poslania a predmetu činnosti plní súbor tieto úlohy:

- pestovanie živých i oživených ľudových tradícií národov a národností Karpatskej kotliny, ich integrovanie do súčasných kultúr v rámci zachovania kontinuity
- na báze týchto tradícií vykonáva tanečno-divadelnú prax, v prvom rade s využitím vlastných kapacít
- poskytuje možnosť prezentácie všetkým významným ľudovoumeleckým aj inožánrovým telesám na vlastnej scéne

- odborná pomoc v tvorivej aj umeleckej rovine pre potreby profesionálnej i amatérskej scény, podpora osvetovej činnosti
- udržiavanie vzťahov a spolupráca medzi folklórnym hnutím a tretím sektorom, jeho zastupovanie, reprezentácia pred rozhodovacími orgánmi na úrovni miestnej, regionálnej a štátnej
- výuka ľudových umení na rôznych úrovniach škôl, jej mimoškolské a vysokoškolské, resp. doškoloňovacie formy a ich koordinácia na celoštátnej úrovni, účasť na vypracovaní súvisiacich požiadaviek, učebných plánov, učebníc, publikácií
- preskúmanie, klasifikovanie, spracovanie a sprístupnenie existujúceho ľudovoumeleckého, hudobného a tanečného dedičstva Karpatskej kotliny
- vytváranie a udržiavanie záujmu o ľudové tradície Karpatskej kotliny doma i v zahraničí, popularizovanie ich duchovných hodnôt, podieľa sa na organizovaní regionálnych, štátnych a medzinárodných podujatí
- umeleckým a vzdelávacím pôsobením kladne ovplyvňuje spolužitie národov a národností v Slovenskej republike a v zahraničí

Strednodobí výhľad organizácie

Dramaturgický plán MUS-u vychádza z umeleckej koncepcie súboru prijatej v roku 2000. Súbor jednoznačne pokračuje v plnení zámerov a cieľov, ktoré určil v dramaturgický plán na obdobie 2007-2009.

Prvoradým cieľom organizácie je realizovať vystúpenia v rôznych regiónoch Slovenska, zviditeľniť rôznorodosť a pestrosť národností na Slovensku a v zahraničí. V minulých rokoch súbor absolvoval rad vystúpení v rôznych štátoch Európy, ale aj v USA, Kanade a Austrálii. Zúčastnil sa na niekoľkých dôležitých festivaloch v Maďarskej republike, ktorých odbornými garantmi boli medzinárodne uznávané odborné spolky a inštitúty a ktoré sa organizovali pod záštitou medzinárodných folklórnych organizácií ako napr. IOV a CIOFF. Na tieto prestížne festivaly súbor bol pozvaný na základe doporučenia odborníkov spomínaných organizácií a dobrého mena ktoré súbor získal za posledných 8 rokov.

MUS Mladé srdcia – Ifjú Szivek je jediný maďarský súbor na Slovensku s profesionálnou základňou a celoštátnou pôsobnosťou, má výnimočné poslanie a je vzorom pre ostatné folklórne skupiny, pôsobiace hlavne na južnom Slovensku.

Podmienkou odborného rastu a skvalitnenie práce je profesionalizácia súboru. V roku 2007 členovia tanečnej zložky vstúpili do štvrtého ročníka Maďarskej vysokej školy tanečného umenia – (MTF). Štúdiá sa zúčastňuje 8 členov tanečnej zložky. Títo tanečníci, ako aj ďalší členovia súboru pôsobia v rôznych detských a dospelých amatérskych súboroch ako vedúci, resp. pedagógovia tanca. Pravidelne spolupracujú pri organizovaní rôznych festivalov a tanečných domoch. Poskytujú individuálnu odbornú pomoc amatérskemu hnutiu na základe požiadaviek. Vyučovanie sa realizuje na základe rámcovej zmluvy s MUS a MTF. Od septembra 2004 sa začalo štvorročné diaľkové štúdium na odbore tanečný pedagóg v Bratislave. Študenti absolvovali s veľmi dobrými výsledkami piaty a šiesty semester. Absolventi po ukončení štúdia získajú diplom „pedagóg tanca“.

Nadalej plánujeme pokračovať v národopisnom výskume Slovenska. Tento výskum je zameraný na výskum ľudového tanca a ľudovej hudby, plánujeme dopĺňovať filmový a zvukový archív. Tento archív slúži predovšetkým nášmu súboru, ale na základe požiadaviek poskytujeme filmový a zvukový materiál aj pre amatérske hnutie. Podľa dramaturgického plánu súbor každý rok uviedol 1 alebo 2 nové celovečerné programy. Z týchto premiér sme vyhotovili profesionálne videonahrávky. Tieto videonahrávky z dvoch kamier sme zostrihali v štúdiu a sú pripravené na zverejnenie. Okrem vydání zvukových nosičov, plánujeme vydať aj DVD nahrávky našich programov na komerčné účely. Príjmy z predaja zvukových a filmových nosičov chceme použiť na vydanie ďalších médií.

Okrem naplnení hlavnej činnosti a poslania súboru umelecký pracovníci sa zúčastňujú ako spoluorganizátori, respektíve pôsobia ako odborný garant pri organizácii Celoštátnych prehliadok a súťaží maďarských detských a dospelých folklórnych súborov v rokoch 2007-2008.

Súbor plánuje uskutočniť dve umelecké turné po južnom Slovensku a pokračuje s výchovnými koncertmi tak pre žiakov základných škôl, ako i pre študentov stredných škôl s programom Škola Tanca 2. V pláne vystúpení počítame ročne absolvovať 60-80 vystúpení doma i v zahraničí.

3 Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie

3.1 Hodnotenie prípravy a realizácia vystúpení

V I. štvrtroku na základe dramaturgického plánu sa začal nácvik nového programu pod názvom „Čierne krídlo“. Boli uskutočnené dve predstavenia spolu s mládežníckou zložkou súboru v Bratislave. Výchovný koncert pre LŠU v Soprone sa neuskutočnil z dôvodu havárie autobusu počas služobnej cesty na miesto vystúpenia.

Nástupom nového riaditeľa súboru, od 8.1.2007, sa zmenil organizačný poriadok na základe ním predloženej koncepcie. Z dôvodu zmeny organizačnej štruktúry, od 1.4.2007, bol rozviazaný pracovný pomer s umeleckým vedúcim a organizačným manažérom súboru. Tieto funkcie neboli dodatočne obsadené, tým pádom ani neboli až do 1.10.2007 vykonávané. Organizačný poriadok vydaný riaditeľom, s účinnosťou od 1.5.2007, nebol personálne riešený (neboli obsadené funkcie umelecký vedúci a organizačný manažér), čím bola ohrozená základná činnosť súboru, vyplývajúca zo zriaďovacej listiny.

Z horeuvedených dôvodov a z dôvodu nerealizovania vlastnej koncepcie riaditeľa sa v II. a III. štvrtroku neuskutočnilo žiadne vystúpenie. Táto skutočnosť vážne ohrozila finančný aj morálny kredit súboru.

Riaditeľ na odstránenie nedostatkov v bežnom chode súboru bol dvakrát písomne vyzvaný ministrom kultúry. Po opätovnej nečinnosti v plnení príkazov ministra bol s riaditeľom súboru rozviazaný pracovný pomer dohodou k 1.10.2007. Vo IV. štvrtroku, kedy bol súbor vo finančnej, umeleckej i organizačnej kríze a časovej tiesni, bolo vyvynuté obrovské úsilie na nápravu škôd, spôsobených neschopnosťou predchádzajúceho riaditeľa.

Z uskutočnených 12 predstavení bolo na Slovensku 5 celovečerných, 5 výchovných koncertov a 1 predstavenie bez príjmu pri odovzdávaní divadelnej sály na Mostovej ulici. V zahraničí sa s veľkým úspechom uskutočnilo na žiadosť usporiadateľa 1 celovečerné predstavenie v Paláci umenia v Budapešti v koprodukčnom reprezentatívnom programe so súborom Ilosvai z Veľkej Idy. Priemerný príjem za jedno vystúpenie v sledovanom období bol 20.545,45 Sk.

Pozvánky na domáce a zahraničné odborné festivaly potvrdili, že súbor má nezastupiteľné miesto v kultúrnom dianí na Slovensku v oblasti folklóru a v národnostnej kultúre Slovenskej republiky. Poslaním MUS je nielen naštudovať, ale i profesionálne interpretovať ľudové tance, ľudovú hudbu, ľudové piesne a dedičstvo európskej a svetovej kultúry na Slovensku i v zahraničí, ktoré nadväzujú na tradície ľudového umenia občanov

maďarskej národnosti žijúcich na území Slovenskej republiky, ale i iných národov a národností Karpatskej kotliny a strednej Európy.

Rozpis uskutočnených predstavení:

Vystúpenia MUS Mladé srdcia za rok 2007					
P.č.	Dátum	Hod.	Usporiadateľ	Miesto	Program
1.	20.10.07	18:00	Mesto Tornaľa	MsKs Tornaľa	Listy
2.	10.11.07	10:00	Miestny úrad	MKS Buzica	Škola tanca 2.
3.	11.11.07	18:00	MsKs Moldava nad Bodvou	MsKs Moldava n.Bodv.	Listy
4.	12.11.07	13:00	ZŠ s VJM Moldava n.Bodv.	MsKs Moldava n.Bodv.	Škola tanca 2.
5.	13.11.07	10:00	ZMR pri ZŠ L.Mocsáryho-Fiľakovo	MsKs Fiľakovo	Škola tanca 2.
6.	13.11.07	11:30	Gymnázium-Fiľakovo	MsKs Fiľakovo	Škola tanca 2.
7.	17.11.07	19:00	Fond ľudových tradícií n.f.	MUPA-Budapešť	Listy
8.	8.12.07	19:00	Csemadok-Rožňava	MsKS-Rožňava	Listy
9.	9.12.07	19:00	OZ Feman-Košice	Historická radnica-Košice	Listy
10.	14.12.07	10:00	MsKs Štúrovo	MsKs Štúrovo	Škola tanca 2.
11.	14.12.07	19:00	MsKs Štúrovo	MsKs Štúrovo	Listy
12.	19.12.07	19:00	Vlastné	Divadelná sála - Mostová	Listy
Vystúpenia doma celkom				11	
Z toho výchovné koncerty				5	
Z toho celovečerné				6	
Vystúpenia v zahraničí celkom				1	
Z toho výchovné koncerty				0	
Celovečerné v zahraničí				1	
Vystúpenia celkom				12	

3.2. Správa budovy

Organizácia, ako správca budovy na Mostovej ul.č.8 každoročne vykonáva bežnú údržbu budovy, ako i zákonom uložené revízie OBP a PO.

Rozpočtovým opatrením č. 4/KV v roku 2005 bol organizácii upravený rozpočet kapitálových výdavkov vo výške 3 600 000.- Sk na vytvorenie divadelnej sály. Táto časť budovy doteraz bola využívaná ako baletná sála na nácvik.

V decembri 2007 bola odovzdaná divadelná sála, ktorá v budúcnosti bude využívaná naďalej ako baletná sála a zároveň i na vystúpenia tak pre súbor, ako i pre iné folklórne súbory a umelecké telesá.

4 Činnosti organizácie

Hodnotenie činnosti organizácie – Prioritný projekt „Mládežnícka tanečná skupina“

Od roku 2006 prebieha jedinečná výučba na stredoškolskej úrovni, ktorá zabezpečí osvojenie si teoretických aj praktických vedomostí, tradičného folklóru a iných spoločenských vied. Praktické cvičenia sú v rámci Mládežníckej skupiny MUS Mladé srdcia, teoretická výučba, ktorej učebný plán schválilo Ministerstvo školstva Slovenskej republiky ešte v roku 2006, je súčasťou učebných osnov Gymnázia s VJM na Dunajskej ulici v Bratislave.

Praktické cvičenia aj teoretická výučba na gymnáziu prebieha podľa zosúladeného plánu, ktorého cieľom je poskytnutie širokého rozhľadu študentom, nabratie nevyhnutných špeciálnych poznatkov a to všetko na stredoškolskej úrovni.

V rámci teórie nadobudnú študenti popri všeobecných vedomostí aj špeciálne informácie z oblasti etnografie Karpatskej kotliny a budú oboznámení aj s témami dejiny umenia, hudby a tanca v celosvetovom meradle. Jedným z hlavných cieľov je samostatná orientácia v jednotlivých umeleckých odvetviach, vytvorenie vlastného názorového spektra a umeleckej afinity.

Po ukončení gymnázia sa aj vďaka získaniu špecializácie v oblasti etnografie žiakom otvárajú širšie možnosti na ďalšie štúdium. Svoje nadobudnuté znalosti môžu využiť tak pri štúdiu humánných alebo prírodných vied, ako na VŠMÚ v Bratislave, v Budapešti alebo pri štúdiu etnografie.

V Mládežníckej skupine MUS Mladé srdcia prebiehajú praktické cvičenia podľa požiadaviek profesionálneho súboru so zreteľom na vekovú kategóriu študentov. Cieľom je

dosiahnutie čo najvyššej úrovne pohybovej kultúry (techniky) študentov, aby sa v budúcnosti mohli uplatniť či už ako tanečníci alebo vedúce osobnosti v ktoromkoľvek amatérskom alebo profesionálnom telese.

5 Rozpočet organizácie

V samostatnej časti B.

6 Ciele a ich plnenia

MUS Mladé srdcia – Ifjú Szivek je si vedomý toho, že najdôležitejším faktorom jeho činnosti je oslovenie školskej mládeže a upútanie jej pozornosti, viesť ju k tomu, aby si plne vážila svoje kultúrne dedičstvo. Z toho dôvodu nie je dostatočné, aby mládež pasívne sledovala programy súboru, je veľmi dôležité, aby sa aktívne zapojili do práce s materiálom ľudového umenia – tanca i hudby, aby terajší členovia mohli odovzdať štafetu mladšej generácie po niekoľkých rokoch. Nadviazali sme kontakt s Gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským, Bratislava, Dunajská 13, nakoľko podľa overených informácií od vedúcich amatérskych folklórnych skupín študenti majú záujem o ľudový tanec a ľudovú hudbu už nie na amatérskej úrovni, i o to, aby po absolvovaní strednej školy mohli pokračovať v tanečnej činnosti v našom súbore. Rokovania s riaditeľom gymnázia boli úspešné, po schválení učebných osnov na VÚC, na Slovenskom pedagogickom inštitúte a na Ministerstve školstva prebehli prijímacie skúšky do špeciálnej triedy s výukou etnografie, folkloristiky a ľudového tanca. Vznikla s tým silná základňa tanečnej zložky. V roku 2006 sme založili mládežnícky amatérsky folklórny súbor, v ktorom momentálne pôsobí 12 členov.

Vystúpenia súboru doma i v zahraničí za uplynulý rok boli divácky veľmi úspešné. Z výkazov z vystúpenia súboru vyplýva, že naše predstavenie navštívilo vyše 25 000 divákov.

7 Hodnotenie analýza vývoja organizácie v roku 2007

Maďarský umelecký súbor Mladé srdcia v súčasných spoločenských a ekonomických podmienkach dokazuje, že je schopným telesom na profesionálnej úrovni svojimi programami poskytnúť hlboký umelecký zážitok pri zachovaní tradičnej ľudovej kultúry v oblasti tanca a hudby občanov maďarskej národnosti na Slovensku.

Sústredzuje sa hlavne na výskum tradičnej hudobnej kultúry, hlavne v južných oblastiach Slovenska. Cieľom však nie je len zbieranie folklóru tu žijúcich Maďarov, ale záujem je aj o interetnické vzťahy v tomto regióne a vôbec o zmapovanie hudobného a tanečného folklóru všetkých jazykových enkláv, ktoré na juhu Slovenska uchovávajú svoje tradície. Toto úsilie môže do tejto oblasti folkloristiky priniesť oživenie, čím by náš súbor prispel nielen myšlienke regionálnej kultúrnej integrácii, ale aj k rozvoju fondov kultúrneho dedičstva Slovenska.

Organizácia v danom roku v oblasti výskumnej práce v značnej miere prispela k úspechu realizácie nových programov, ktorých námet a tradičné prvky čerpal z týchto výskumov. V uvedených cieľoch bude pokračovať aj v budúcnosti.

Hlavným zdrojom príjmov je bežný transfer Ministerstva kultúry a príjmy z vystúpení. Ďalším zdrojom príjmov sú príjmy z prenájmu, ktoré pozitívne ovplyvňujú hospodársky výsledok organizácie. Treba poznamenať, že z tejto položky sú vykryté aj opravy a náklady na prevádzku budovy, ktorá každoročne vyžaduje značné opravy (prasknuté steny z otrasov, zvlhnuté múry, opadávanie omietky atď.).

Súbor uskutočňuje všetky svoje programy mimo svojho sídla na zájazdoch, ktoré z dôvodu neustáleho rastu cien služieb vyvolávajú zvýšené nároky na rozpočet. Tak isto sa javí problém nefunkčného zvukového a svetelného parku v jednotlivých kultúrnych domoch, ktoré je nutné riešiť súboru dodávateľským spôsobom. Riešenie plánuje organizácia nákupom vlastnej zvukovej a svetelnej techniky. V Roku 2005 sme doplnili zvukovú aparatúru o mikroporty a vysieláče.

Prínos organizácie pre širokú verejnosť je v zachovávaní a šírení kultúrneho dedičstva občanov maďarskej národnosti na Slovensku s vytvorením dobrého spolužitia národov a národnosti žijúcich v našej republike.

8 Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

MUS počas svojho 53-ročného pôsobenia získal svoje stále obecnstvo tak v Slovenskej republike, ako i v zahraničí. Okruh záujemcov sa z roka na rok rozširuje. Svojim divákom sa odvd'ačil vysokou kvalitou umeleckých výkonov a vytváraním nových hodnotných programov. Súbor kladie veľký dôraz na výchovu mladej generácie a k úcte ľudových tradícií. Hlavné skupiny užívateľov na Slovensku tvoria školy a kultúrne domy, v zahraničí prevažne medzinárodné festivaly.